

'We weten niet of

Janne Chaudron

Het is een karakterkwes- tie. Iemand die graag risico's neemt, zal het mogelijke ge- vaar van broeikasgassen eerder voor lief nemen dan mensen die dat niet graag doen. Die laatste groep zal zich hiervoor goed willen verzekeren, zo beschrijft onderzoeksjournalist Marcel Crok in zijn boek 'De staat van het klimaat, een koele blik op een verhit debat' dat vandaag gepre- senterd wordt.

Wat Crok zijn lezer probeert duidel- ijk te maken: we kennen de risico's van broeikasgassen onvoldoende om vast te stellen dat ze de aarde gevaar- lijk opwarmen. Laat staan dat we kunnen concluderen dat die opwar- ming ziektes als malaria in de hand werkt en de biodiversiteit ernstig verstoort.

In zijn boek hekelt de onderzoeks- journalist de, zoals hij het noemt, eenzijdige boodschap die het IPCC (het klimaatpanel van de Verenigde Naties) verkondigt. Namelijk dat de aarde sinds 1950 door menselijk handelen is opgewarmd. Onmoge- lijk om zoiets vast te stellen omdat de observaties en kennis die tot nu toe over het klimaat zijn opgedaan ontoereikend blijken. Het accepte- ren van de IPCC-stelling is daarom een kwestie van geloof, in plaats van zuivere wetenschap.

Crok omschrijft zichzelf als kriti- sche observator van het klimaatde- bat, met de term klimaatscepticus wil hij niet geassocieerd worden. Tot 2008 was hij verbonden aan het maandblad *Natuurwetenschap en Tech- niek*. In 2004 schreef hij voor dat blad een kritisch artikel over 'de hockey- stick', een grafiek die laat zien dat

broeikasgassen aarde gevaarlijk opwarmen'

het nu warmer is dan op enig mo- ment in de afgelopen duizend jaar.

De onderzoeksjournalist probeert in zijn boek met een 'koele' blik naar de klimaatwetenschap te kijken. Hij interviewde enkele wetenschappers uit binnen- en buitenland en citeert uit wetenschappelijke artikelen uit onder meer *Science* en *Nature*. Maar veruit de meeste informatie haalt hij van blogs waarop (ex)wetenschap- pers, en andere mensen, hun me- ning geven over het klimaatdebat.

Ja, de aarde warmt op, is de conclu- sie die Crok trekt. Ook neemt de CO₂- concentratie in de atmosfeer toe. Maar hoeveel de aarde precies op- warmt en of dat toe te schrijven is aan die CO₂-concentratie, weten we niet. Want de bewijsvoering van het IPCC is gammel, vindt de weten- schapsjournalist. Het IPCC beweert dat tussen 2050 en 2100 de aarde met

3 tot 6 graden opwarmt, terwijl Crok uitgaat van 1 graad.

Om die conclusie te onderbouwen verhaalt hij in het tweede hoofdstuk over temperatuurmetingen die we- reldwijd gecorrigeerd worden om de opwarming van de aarde te bewij- zen. Hij hekelt de meetapparatuur en de weerstations. Zo zouden veel van deze stations zich dichtbij vlieg- velden bevinden waar het, door al het vliegverkeer, over het algemeen warmer is dan in andere delen van het land.

Vervolgens vraagt de wetenschaps- journalist zich af wat er gebeurt als er meer CO₂ de atmosfeer in komt. De broeikasgastheorie waarop het IPCC zich baseert, gaat uit van de idee dat broeikasgassen een deken vormen die ervoor zorgen dat een deel van de uitgezonde straling (in- frarood) niet weg kan. Hoe meer CO₂

hoe meer straling wordt vastgehou- den, waardoor het warmer wordt. Maar de atmosfeer bestaat ook uit waterdamp en wolken. Over die wol- ken weten we weinig tot niets. We weten ook niet wat voor effect CO₂ hierop heeft, zo beweert Crok. Met andere woorden: het is nog volstrekt onduidelijk of meer broeikasgassen ook daadwerkelijk de oorzaak zijn van de opwarming van de aarde.

De inzichten die Crok tentoon spreidt zijn niet nieuw en zijn al meermalen weerlegd. Ook de kritiek die hij in zijn boek uit op de eenzijdige kijk binnen het IPCC hebben we eerder gehoord. Het boek is dan ook vooral bedoeld om beleidsmedewer- kers ervan te overtuigen dat het zin- loos is om 'onrealistische emissie- doelstellingen in het leven te roe- pen', terwijl we niet eens weten of er een klimaatprobleem is.

'Crok poneert een onzinnige stelling'

Klimaatwetenschapper Pier Vellinga (verbonden aan de Wageningen Universiteit) zegt dat het onzin is om te stellen dat in 2050 de aarde slechts met 1 graad is opgewarmd. „In Nederland ligt de temperatuur vergeleken met tien jaar geleden 0,4 graden hoger, op mondiaal niveau komt dat getal uit op 0,8. Opwarming van 1 graden in 2050 is onmogelijk.” Vellinga onderkent dat binnen de klimaatwetenschap nog veel onbekend is, net als Crok beweert. Bijvoorbeeld over de rol van wolken. „Maar dat ene wat we wel weten, dat meer CO₂ in de at- mosfeer de aarde warmer maakt, trekt Crok in twijfel. Dat is raar.”